

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

АНАЛІТИЧНА ЕКОНОМІКА

підготовки бакалавра
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «АНАЛІТИЧНА ЕКОНОМІКА» підготовки бакалавра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка за освітньо-професійною програмою Аналітична економіка

Розробник: СУР'ЯК А.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

Світлана БЕГУН

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
протокол №1 від 09.09.2022 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

© СУР'ЯК А.В., 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Аналітична економіка Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 180/ 6		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції 44 годин
		Практичні (семінарські) 46 год
		Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 78 годин
ІНДЗ: немає	Консультації 12 годин	
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Сур'як Алла Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. 066 775 91 78 E-mail: surjak.alla@vnu.edu.ua
Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Аналітична економіка» належить до переліку нормативних навчальних компонентів за освітнім ступенем «Бакалавр». Вивчаються методичні підходи до аналізу економічної активності домогосподарств, підприємств, державного сектору. Ключові економічні показники господарської діяльності населення, підприємств, урядових інституцій. Параметри оцінювання ефективності функціонування національної економіки, економіки міста та територіальних громад. Алгоритм підготовки та презентації аналітичних звітів тощо. Об'єктом освітнього компоненту «Аналітична економіка» є економічна діяльність суб'єктів господарювання. Предметом освітнього компоненту «Аналітична економіка» є чинники, основні напрями господарської діяльності суб'єктів господарювання та підготовка аналітичних звітів.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок для проведення економічного аналізу чинників, основних напрямів господарської діяльності суб'єктів господарювання та підготовки аналітичних звітів для удосконалення економічної поведінки суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетенції

ФК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

ФК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

ФК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

ФК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

4. Структура освітнього компонента

Схема освітнього компонента денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи формування аналітичного звіту						
Тема 1. Вступ до аналітичної економіки. Аналітичний звіт	11	2	2	6	1	О,ДС,Д Б РМГ / 3
Тема 2. Методологія економічного аналізу	15	4	4	6	1	О,ДС,Д Б РМГ / 3
Тема 3. Ключові економічні показники	15	4	4	6	1	О,ДС,Д Б РМГ / 3
Тема 4. Аналіз економічної активності суб'єктів господарювання	17	4	4	8	1	О,ДС,Д Б РМГ / 3
Разом за модулем 1	58	14	14	26	4	12

Змістовий модуль 2. Аналіз економічних показників на мікро-, мезо- та макрорівнях						
Тема 5. Представлення аналітичного звіту	15	4	4	6	1	О,ДС.,Р З/З
Тема 6. Оцінка конкурентного середовища та галузевої структури економіки	17	4	4	8	1	О,ДС,Д Б РМГ / 3
Тема 7. Оцінка інвестиційного клімату	15	4	4	6	1	О,ДС,Д Б РМГ / 3
Тема 8. Аналіз соціальної складової економіки	15	4	4	6	1	О,Т,РЗ/ 3
Разом за модулем 2	62	16	16	26	4	12
Змістовий модуль 3. Аналіз економічних показників та їх оцінка						
Тема 9. Аналіз тіньової економіки	13	2	4	6	1	О,Т,РЗ/ 4
Тема 10. Економічний аналіз політики	15	4	4	6	1	О,ДС, ДБ,РЗ/ 4
Тема 11. Оцінка інтеграції національної економіки у міжнародний простір	17	4	4	8	1	О,ДС,Р З/4
Тема 12. Параметри оцінки економіки міста та територіальних громад.	15	4	4	6	1	О,ДС, РЗ ДБ,/ 4
Разом за модулем 3	60	14	16	26	4	16
Модульні контрольні роботи теми 1-12						60 / кожна робота по 20
Всього годин / Балів	180	44	46	78	12	100

Методи контролю *: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

Завдання для самостійної роботи

1. Виробництво та ефективність використання ресурсів в Україні.
2. Проблеми й перспективи забезпечення економічного зростання в Україні.
3. Особливості інтеграції України у світовий економічний простір.

4. Тіньова економіка в Україні: проблеми та способи мінімізації.
5. Корупція та шляхи її подолання.
6. Зовнішні інвестиції в Україні.
7. Внутрішні інвестиції в Україні.
8. Ефективність економічної політики в Україні.
9. Проблеми формування інвестиційного клімату в Україні.
10. Показники обсягу національного виробництва.
11. Показники рівня зайнятості в Україні.
12. Показники рівня цін.
13. Показники зовнішньоекономічної політики України.
14. Монополізація економіка України та її наслідки.
15. Розвиток олігополій в Україні.
16. Ефективність валютної політики.
17. Соціально-економічні показники урбосередовища.
18. Децентралізація в Україні та розвиток територіальних громад.
19. Урбанізація та її наслідки для національної економіки.
20. Бідність населення та шляхи її подолання в національній економіці.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування занять є обов'язковим для вивчення навчального компоненту. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultatuv_navchannia_formalnoi.pdf).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час модульних контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі усного семестрового екзамену згідно затвердженого розкладу.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компоненту (за 100-бальною шкалою)

визначається двома способами як сума трьох складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за модульні контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за іспит.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах від 0 до 60 за результатами виконання екзаменаційних завдань. Екзаменаційний білет містить 3 питання. Здобувачу освіти пропонується дати відповідь на 3 питання, кожне з яких оцінюється в 20 балів,

Перелік питань на екзамен

1. Предмет та функції аналітичної економіки.
2. Аналітичний звіт: суть, принципи побудови та оформлення.
3. Основні методи аналітичного дослідження.
4. Показники обсягу національного виробництва.
5. Показники рівня зайнятості.
6. Показники рівня цін.
7. Показники зовнішньоекономічної діяльності держави.
8. Форми економічної активності домогосподарств.
9. Форми економічної активності підприємств.
10. Форми економічної активності державного сектору.
11. Показники оцінки конкурентного середовища.
12. Показники оцінки галузевої структури економіки.
13. Оцінка інвестиційного клімату.
14. Розподіл доходів населення.
15. Аналіз соціальної складової економіки.
16. Бідність: суть, види, наслідки.
17. Аналіз тіньової економіки.
18. Корупція: причини виникнення, види, наслідки.
19. Неформальна зайнятість: суть, види, наслідки.
20. Економічна ефективність бюджетної політики.
21. Економічна ефективність фіскальної політики.
22. Економічна ефективність податкової політики.
23. Економічна ефективність монетарної політики.
24. Економічна ефективність валютної політики.
25. Тарифні інструменти державного регулювання зовнішньої торгівлі.
26. Нетарифні інструменти державного регулювання зовнішньої торгівлі.
27. Оцінка інтеграції національної економіки у міжнародний простір.
28. Параметри оцінки економіки міста.
29. Параметри оцінки економічної діяльності територіальних громад.
30. Представлення аналітичного звіту.
31. Монополія та її економічні ефекти.
32. Олігополія та її економічні ефекти.
33. Галузева структура та її особливості.
34. Інвестиційний клімат: суть та його детермінанти.
35. Бар'єри доступу ринкових структур.
36. Інвестиції та оцінка їх ефективності.
37. Валютний курс та особливості його динаміки.

38. Процентна ставка та особливості її динаміки.
39. Інструменти зовнішньоторговельної політики.
40. Методологія економічного аналізу
41. Оцінка конкурентного середовища та галузевої структури економіки
42. Оцінка інвестиційного клімату
43. Показники оцінки економіки міста та територіальних громад.
44. Оцінка інтеграції національної економіки у міжнародний простір
45. Показники зовнішньоекономічної політики України

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник. Кн. 1: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. К.: Знання, 2020. 648 с.
2. Національна економіка: навчальний посібник/за ред. В.М.Тарасевича. К.:ЦУЛ,2014.280 с.
3. Національна економіка: навчальний посібник / за ред. В.П. Решетіло. Х.: ХНАМГ, 2012. 386 с.
4. Національна економіка: підручник / за ред. П.В. Круша. К.: Каравела, 2016. 416 с.
5. Мельникова В.І. Національна економіка. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 248 с.
6. Старостенко Г., Онишко С., Поснова Т. Національна економіка. К.: Ліра-К, 2012. 432 с.
7. Чернявська О.В. Національна економіка. К.: Алерта, 2018. 502 с.
8. Якобчук В., Симоненко Л., Довженко В. Економіка публічного сектору. К.: Ліра-К, 2021. 496 с.

Додаткова література

1. Барановська І. Фактори модернізації економіки України. К.: Кондор, 2018. 230 с.
2. Гоблик В., Білак Г., Бошота Н. Структурні трансформації в економіці регіону у контексті євроінтеграційних процесів. К.: Кондор, 2018. 360 с.
3. Єлісеєва О. Удосконалення механізму інноваційного розвитку суб'єктів національної економіки України. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 250 с.
4. Карінцева О. Реструктуризація національної економіки України в умовах сталого розвитку. К.: Університетська книга, 2018. 349 с.
5. Краус Н. Становлення інноваційної економіки в умовах інституціональних змін. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 596 с.
6. Мандибура В.О. Умови і механізми дієвого запобігання корупції в Україні. Економіка України. 2021. № 10. С. 67-91.
7. Білорус О.Г. Економічне обґрунтування нової статистичної парадигми. Економіка України. 2021. № 10. С. 92-94.
8. Данилишин Б.М., Степанюк Є.В. Необхідні кроки для розвитку економіки та банківського сектору України в період коронакризи та після її завершення. Економіка України. 2021. № 1. С. 3-23.

9. Шубравська О.В. Спеціалізація агропродовольчого експорту України: тенденції, драйвери, перспективи. Економіка України. 2021. № 4. С. 51-67

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
3. Міністерство аграрної політики та продовольства. URL: <https://minagro.gov.ua/ua>
4. Міністерство економіки України. URL: www.me.gov.ua
5. Міністерство соціальної політики України. URL: www.mlsp.kiev.ua
6. Міністерство фінансів України. URL: www.mof.gov.ua
7. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>
8. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості. URL: <https://mspu.gov.ua/>
9. Державний служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
10. Міністерство інфраструктури України. URL: <http://mtu.gov.ua/>
11. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
12. Національна Академія наук України. URL: <http://www.nas.gov.ua>
13. Центр антикризових досліджень. URL: <http://www.anticrisis.come.to>
14. Центр інновацій та розвитку. URL: <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>
15. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbu.gov.ua
16. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: www.gntb.n-t.org/